

Politisk budgetaftale om Skanderborg Kommunes Budget 2022-2025

Forligskredsen bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten har den 13. september 2021 indgået aftale om Budget 2022-2025.

Med Budget 2022 fortsætter Forligskredsen den kurs, som er lagt med de seneste to års budgetaftaler og de organisatoriske forandringer, Byrådet besluttede med ”Klar til fremtiden”. Forligskredsen prioriterer fortsat, at den kommunale service skal følge med befolkningsvæksten i Skanderborg Kommune. Der skal være gode dagtilbud, skoletilbud og plejeboliger til alle. Endvidere prioriterer Forligskredsen med budgetaftalen syv spor til udvikling af Skanderborg Kommune.

Forligskredsen er enig om, at den tiårige investeringsplan i Budget 2022 sikrer de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet regnes der med investeringer over de næste ti år på 1,8 mia. kr. i daginstitutioner, skoler, plejecentre, idrætsfaciliteter, infrastruktur m.v. Allerede i budgetperioden 2022–2025 er der budgetlagt med 1,1 mia. kr. til anlæg. Det er et meget ambitiøst og ekstraordinært stort anlægsprogram, hvor vi investerer i vores fælles velfærd de næste fire år. Skanderborg Kommunes økonomi giver grundlæggende mulighed for et anlægsniveau på 125 mio. kr. årligt. Forligskredsen har derfor valgt at finansiere de næste fire års anlægsprogram ved at bruge 528 mio. kr. af kommunens kassebeholdning.

Det er et stort træk på kassebeholdningen, men Skanderborg Kommune har en solid kassebeholdning, som bl.a. er reserveret til fremtidige investeringer. Selv med dette kassetræk er den økonomiske målsætning om, at den gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre minimum 3.000 kr. pr. borger, opfyldt i stort set hele budgetperioden. Forligskredsen har bevidst valgt at prioritere et stort anlægsbudget i de kommende år, da det er nødvendigt for at sikre den kommunale service til alle børn, elever og ældre i Skanderborg Kommune. Med den nuværende tiårige investeringsoversigt og faldende afdrag på lån styrkes kassebeholdningen allerede fra 2028.

Væksten i antallet af børn og ældre har også betydning for driftsudgifterne til dagplejere, daginstitutioner, skoler, ældrepleje, handicap og psykiatri. Derfor vokser driftsudgifterne til de store serviceområder betydeligt fra 2021 til 2025. Det tages der også højde for i budgetaftalen, hvor driftsbudgetterne på disse områder er 132 mio. kr. højere i 2025 i forhold til niveauet i 2021. Som følge af årets økonomiaftale mellem KL og Regeringen modtager Skanderborg Kommune 14 mio. kr. i ekstra bloktilskud til finansiering af udgifterne til de flere børn og ældre m.v. i 2022, men aftalen indeholder ikke kompensation for den demografiske udvikling i perioden 2023-2025. På baggrund af Regeringens tilkendegivelser forventes det dog, at kommunerne i de kommende års økonomiaftaler mellem KL og Regeringen bliver kompenseret for udgifterne til den demografiske udvikling. Skanderborg Kommune forudsætter derfor, at kommunens tilskud fra Staten vil blive øget med 10 mio. kr. årligt, således at mertilskuddet til demografi i 2025 vil udgøre 30 mio. kr. Med budgetaftalen overholdes Byrådets mål om et overskud på driften på 160 mio. kr. årligt, gennemsnitligt i den fireårige budgetperiode.

Budgetforliget omfatter syv langsigtede strategispør, som er beskrevet nedenfor.

Forandringerne, den tiårige investeringsoversigt samt øvrige talmæssige oversigter over budgetforliget er vedhæftet budgetaftalen som bilag.

Spør 1: Kvalitet i dagtilbud og skoler

Med Budget 2022 bliver rammerne for kommunens dagtilbud og skoler fremtidssikret. Der er i investeringsoversigten afsat 248 mio. kr. til etablering af daginstitutioner i årene 2022-2025. Det betyder, at vi i budgetperioden kan følge med befolkningsudviklingen og det stigende børnetal. Der er samtidig i 2022-25 afsat 389 mio. kr. til etablering af to nye skoler i hhv. Hørning og Ry samt til at udvide kapaciteten og modernisere en række andre skoler i kommunen. I årene efter er der afsat yderligere midler, bl.a. til at færdiggøre den nye skole i Hørning, så den dækker 0.-9. klasse. Det er historisk store investeringer på skole- og dagtilbudsområdet. Dertil kommer en række andre tiltag, der skal sikre udvikling og fortsat høj kvalitet for alle børn og unge i kommunens skoler og dagtilbud.

Understøtte implementering af minimumsnormeringer

Folketinget har indført minimumsnormeringer fra 2024, hvorefter der mindst skal være et pædagogisk personale pr. tre børn i vuggestue og et pædagogisk personale pr. seks børn i børnehaver. Der er tale om en årlig gennemsnitlig normering på kommuneniveau. I årene frem mod 2024 bliver minimumsnormeringerne indfasnet. Det konkrete lovgrundlag for minimumsnormeringerne er endnu ikke vedtaget. Der er ligeledes usikkerheder om de præcise kommunaløkonomiske konsekvenser af ordningen. Forligskredsen er derfor enige om, at der i foråret 2022 udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag, som omhandler alle tilbud, herunder også dagplejen og private institutioner. Beslutningsgrundlaget skal indeholde implementeringsplan for indfasning, ambitionsniveau i forhold til uddannelsesniveaue af personalet og finansiering af dels minimumsnormeringer, dels øget uddannelsesgrad.

Der kan blive rekrutteringsudfordringer i forbindelse med implementeringen af minimumsnormeringer. Forligskredsen er derfor enige om at igangsætte en forandring omhandlende rekruttering og fastholdelse af medarbejdere. Arbejdet er yderligere beskrevet under spor 7.

Styrket inklusionsindsats

Byrådet vedtog i december 2020 en ny struktur for skoler og dagtilbud. Den nye struktur sikrer generelt rammerne for kvalitet og en bæredygtig struktur på skole- og dagtilbudsområdet, herunder arbejde med mellemformer og etablering af en ny specialpædagogisk vidensklynge, som bl.a. skal styrke inklusionsindsatsen. Den nye struktur frigiver et provenu, der stiger hen over årene til 5,4 mio. kr. i 2026, hvor strukturaftalen er fuldt indfasnet. I 2022 er provenuet på 2,1 mio. kr., stigende til 2,3 mio. kr. i 2023. Forligskredsen er enige om, at det samlede provenu skal anvendes til at styrke inklusionsindsatsen, herunder mellemformer og vidensklyngeamarbejdet. En styrkelse af inklusionsindsatsen vil også modvirke, at budgetterne til den almene indsats udhules. Der udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag for den konkrete implementering heraf i første halvår af 2022.

Bæredygtige og fleksible løsninger samt styrket planlægning

Forligskredsen ønsker at sikre bæredygtige og fleksible løsninger ved fremtidige skiftende børne- og elevtal. Skanderborg Kommune står over for historisk store anlægsinvesteringer. Investeringerne skal tænkes klogt og sammen med optimering af den nuværende kommunale bygningsmasse. Der skal være fokus på, at vi ikke kommer til at forbygge os i forhold til en målgruppe og så få år efter mangler bygninger til en anden målgruppe. Administrationen skal også sikre det nødvendige planmæssige grundlag for fleksible løsninger og snarest udarbejde konkret oplæg til, hvordan fleksible løsninger kan implementeres i praksis. Der kan f.eks. tænkes i mobile løsninger med indkøb af flere ”pædagogiske busser” og/eller sikring af bufferkapacitet i eksisterende institutioner eller i tilknytning til disse. Der er afsat 5 mio. kr. i både

2022 og 2023 til kapacitetstilpasning på skole- og dagtilbudsområdet, bl.a. til finansiering af fleksible løsninger, som f.eks. den bus der allerede er indkøbt.

Modernisering af skoler og dagtilbud

Der er i investeringsoversigten afsat 14 mio. kr. i 2024 og 2025 samt 20 mio. kr. årligt fra 2026 og frem til vedligehold og modernisering af kommunens skoler. SMAK Architects udarbejdede i foråret 2018 en bygningsanalyse af 19 skoler og specialskoler i Skanderborg Kommune. Analysen har siden tjent som inspirationskatalog til modernisering og vedligehold af skolerne. Dette skal suppleres med et prioriteringskatalog til yderligere modernisering af skolerne med udgangspunkt i anbefalingerne fra SMAK-analysen.

Spor 2: Grøn omstilling

Byrådet har i denne valgperiode investeret massivt i den grønne omstilling. Der er f.eks. etableret en klimapulje på 4,2 mio. kr. i 2022 og 4,8 mio. kr. årligt fra 2023 til målrettede grønne initiativer, der er indført el-bus (rute 21), der er etableret et kommunalt klimateam, vedtaget en ny grøn indkøbspolitik, vedtaget en grøn byggepolitik for kommunale bygninger, investeret i skovrejsning, etableret cykelstier mv. Forligskredsen ønsker at sætte yderligere skub i den grønne omstilling med en række nye initiativer, der skal understøtte bæredygtighed og målsætningerne om CO₂-reduktion.

Bynær skovrejsning

Forligskredsen ønsker at fortsætte udviklingen med at etablere bynær skov, som både har en høj rekreativ værdi for borgerne og understøtter Byrådets ambitiøse klimamålsætninger. Skovrejsningsprojektet i Anebjerg nærmer sig sin afslutning, og næste skridt er at afdække mulighederne for bynær skovrejsning andre steder i kommunen. De overskydende anlægsmidler fra Anebjerg-projektet, som i årene 2022-27 udgør ca. 13 mio. kr. i alt, skal anvendes til andre skovrejsningsprojekter – i første omgang i og omkring Hørning, hvor der etableres et forprojekt i et samarbejde med Naturstyrelsen.

Kollektiv trafik

Forligskredsen ønsker at styrke den kollektive trafik. Forligskredsen ønsker, at der i dialog med kommunens virksomheder bliver arbejdet med at finde ideer og projekter, der kan fremme bæredygtig transport til og fra virksomhederne i de store erhvervsområder i kommunen. Her bliver åbningen af Stilling Station eksempelvis et vigtigt omdrejningspunkt, der kan give helt nye muligheder for transport til og fra de mange arbejdspladser i Stilling og Hørning. Det kan f.eks. ske ved mindre omlægning og etablering af supplerende stoppesteder på de eksisterende ruter, samt etablering af stier, som gør det lettere for borgerne at benytte den kollektive trafik.

Forligskredsen har noteret, at et flertal i Folketinget har aftalt anlæggelse af en enkeltsporet bane mellem Aarhus-Silkeborg med stop i bl.a. Galten. Forligskredsen vil arbejde for, at der også bliver mulighed for et trinbræt i Låsby, da det er et trafikalt knudepunkt. Forligskredsen er enige om, at der rettes henvendelse herom til Folketingets partier. Det skal også fremgå, at det samtidig er vigtigt at opretholde den nuværende frekvens for togbetjening på strækningen Århus/Silkeborg via nuværende og kommende stoppesteder i Skanderborg Kommune.

Genanvendelse af jord og etablering af støjvolde

Forligskredsen ønsker at sikre en øget grad af genanvendelse af jord. Ved anlægsprojekter i Skanderborg Kommune opstår der ofte overskudsjord, som kan genanvendes. Forligskredsen har et særligt fokus på at anvende overskudsjord til støjværn langs E45, hvor der også efter Vejdirektoratets igangværende arbejder vil være huller i rækken af støjværn ved Skanderborg og Hørning. Forligskredsen ønsker, at Skanderborg Kommune i 2022 gennemfører et forprojekt i samarbejde med Vejdirektoratet, Renosyd og private aktører med henblik på at afdække mulighederne for, hvordan Skanderborg Kommune kan genanvende jord til

fremtidige formål. I projektet skal indgå en beskrivelse af potentialer, mulige anvendelser og placeringer til overskudsjord, økonomiske konsekvenser m.v.

Projektlederfunktion til multifunktionelt projekt i Illerup Ådal

Naturstyrelsen er i gang med et klimalavbundsprojekt i Illerup Ådal. Udover det hovedformål Naturstyrelsen arbejder med i forhold til reduktion af udledning af klimagasser fra lavbundsjordene i ådalen, rummer projektet potentialer for en lang række gevinster i forhold til at udvikle og skabe adgang til natur, rekreative muligheder, forbedret vandmiljø, formidling af helt unikke arkæologiske og historiske værdier, forbedret biodiversitet og større sammenhængende naturområder – samt ret store potentialer for klimatilpasning og klimasikring af blandt andet ejendommene langs Vædebrovej og Alkenvej. For at udfolde de multifunktionelle potentialer i Naturstyrelsens klimalavbundsprojekt, vil det kræve en investering fra Skanderborg Kommune i form af en projektlederfunktion. Med budgetaftalen afsættes der 650.000 kr. årligt hertil i budgetperioden.

Puljen til cykelstier øges

Forligskredsen er enige om at prioritere midler til cykelstier. Der er samlet afsat over 45 mio. kr. til cykelstier i perioden fra 2022 til 2025. Den generelle pulje til cykelstier er forøget med 2,5 mio. årligt fra 2024 til 2031, således at der fra 2026 er afsat 10 mio. kr. årligt.

Grøn omstilling i samarbejde med eksterne aktører

Skanderborg Kommune kan ikke løfte den grønne omstilling alene. Der er allerede igangsat flere initiativer, som er målrettet borgere m.v. Forligskredsen ønsker at fremme samarbejdet med erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer m.v. omkring klima, bæredygtighed og den grønne omstilling. Det kan f.eks. ske via Fremtidsforum, der har til formål at finde nye fælles løsninger på fremtidens udfordringer.

Opfølgning på ny grøn indkøbspolitik

Byrådet har vedtaget en ny grøn indkøbspolitik. I forlængelse heraf er Forligskredsen enige om, at der frem mod næste års budgetlægning skal udarbejdes et prisestimat for omstilling af de kommunale biler til emissionsfri drivmidler til brug for næste års budgetlægning.

Spor 3: Udvikling af idræt og kultur

Forligskredsen er enige om, at Skanderborg Kommunes idrætsfaciliteter også skal udvikles i takt med den stigende befolkningstal. Der er mange gode forslag til udvikling af idrætsanlæg. Forligskredsen har valgt at prioritere forslag med stor lokal opbakning og engagement samt en høj grad af medfinansiering.

Fælleden som idrætscenter

Strategisporet Fælleden som idrætscenter er igangsat i tidligere års budgetaftaler, hvoraf det fremgår, at ”Skanderborg Fælled skal være centrum for idrætsaktiviteter i Skanderborg, så der skabes et unikt sportsmiljø ude og inde, og synergimulighederne omkring Skanderborg Fælled udnyttes”.

En politisk arbejdsgruppe har arbejdet med strategisporet med inddragelse af foreningerne og er på den baggrund kommet med forslag til to etaper. Etape 1 påbegyndes i 2021 med etablering af en kunstgræsbane ved Fælleden, som finansieres 50/50 af Skanderborg Kommune og FC Skanderborg. Kunstgræsbanen forventes færdig omkring årsskiftet 2022, og der er etableret to midlertidige omklædningsfaciliteter, et mødelokale og et handicaptoilet ved hal 3. Sideløbende arbejdes der med etape 2, hvor Fælleden som idrætscenter bl.a. udbygges med fælles klubhusfaciliteter og blivende omklædningsfaciliteter. Det sker med udgangspunkt i arbejdet, som DGI og foreningerne har lavet i 2021. Det er formålet at skabe et stærkt socialt miljø med ejerskab hos foreningerne og en foreningsdrevet udvikling af Fælleden som idrætscenter. Det videre arbejde bygger således på foreningernes drivkraft, og den kommunale finansiering skal ses i samspil med foreningernes egenfinansiering. I den forbindelse indgår der fortsat et salg af en del af området i Vrold.

Hørning Idrætscenter

Der er afsat 10 mio. kr. til en ny hal i Hørning med tilhørende drift. Plangrundlaget herfor er på plads, og arbejdet kan igangsættes. Det er med privat finansiering blevet muligt at udvide med endnu en hal. Det er dog en forudsætning, at Hørning Idrætscenter finansierer driften af den ekstra hal inden for det nuværende lokale- og driftstilskud.

Forligskredsen ønsker, at de nuværende principper for tildeling af driftstilskud på idrætsområdet analyseres, herunder håndtering af driftstilskud til nye faciliteter etableret med betydelig ekstern finansiering. Det konkrete indhold af analysen drøftes i det kommende Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalg.

Idræts- og kulturfaciliteter i et tiårigt perspektiv

Ultimo 2021 forelægges Byrådet den bestilte analyse på behovet for kultur- og idrætsfaciliteter i et tiårigt perspektiv.

Der er enighed om, at der i perioden prioriteres kommunegaranti, anlægs- eller driftstilskud til

- Genopretning af atletikbanen i Dyrehaven
- Etablering af petanquebaner ved Campus Skanderborg
- Trailcenter ved Anebjerg
- Multifunktionel hal i Ry
- Låsby Hallen – udbygning mhp. fitness (kommunegaranti)
- Herskind Boldklub – udbygning (kommunegaranti)
- Stjær Boldklub – klubhus og omklædning,
- Gnisten i Ry
- Skanderborgs aktive mil. / multipark ved Sct. Georg Gården
- Modernisering af Voerladegaard Skole – omklædningsfaciliteter og etablering af faglokaler

Det gælder for flere af projekterne, at det er en forudsætning, at der lokalt skal findes ekstern finansiering. I forbindelse med udbygning af kultur- og idrætsfaciliteter vil der især være fokus på de projekter, hvor der er et relativt stort behov for udbygning samtidig med, at der er en stor lokal opbakning og en høj grad af ekstern medfinansiering. Når projekterne er yderligere konkretiseret og afklaret omkring ekstern finansiering, genvurderes projekterne.

Vedrørende modernisering af Voerladegaard Skole er Forligskredsen enige om, at beløbet om muligt fremrykkes, når der i samarbejde med lokalområdet er udarbejdet et konkret projekt.

I forbindelse med arbejdet med en helhedsplan for Stjær, herunder tanker om et kulturkraftværk, skal behovet for klubhusfaciliteter inddrages. Såfremt det nuværende klubhus rives ned, skal der tages stilling til, om noget af provenuet fra grundsalget evt. kan anvendes til realisering af helhedsplanen. Der tages konkret stilling til dette i forbindelse med Byrådets videre behandling af sagen. Der ses også på tidsplanen for projektet i forbindelse med udarbejdelsen af helhedsplanen. Der igangsættes udarbejdelse af lokalplan primo 2022 med henblik på endelig godkendelse umiddelbart efter sommerferien 2022. De respektive fagudvalg inviterer hurtigst muligt til et møde med de lokale interessenter, hvor der orienteres om tidsplanen for henholdsvis udarbejdelse af lokalplanen samt sammenlægningen af dagtilbud og skole.

I løbet af 2022 skal det endvidere afdækkes, hvorledes den nuværende kapacitet på fritids- og idrætsområdet udnyttes, og om der er mulighed for at bruge de nuværende faciliteter mere optimalt. Det skal også ses i sammenhæng med analysen af principperne for tildeling af driftstilskud.

Spør 4: Nye aktiviteter og tilbud på Sølund

Strategisporet ”Sølund som et center for ”mennesker møder mennesker” i Skanderborg blev igangsat med sidste års budgetaftale.

Byrådet har truffet følgende beslutning om retning for udviklingen af pavillonerne på Sølund: *”Der skal fokuseres på liberale erhverv samt en mulig samling af kommunale institutioner, så området bliver et livligt centrum for mange menneskers hverdag. Det ønskes undersøgt, om en form for fællesskabs- og frivillighedshus i fremtiden kan være en del af Sølund.”*

Til realisering af beslutningen er der afsat i alt 20 mio. kr. over to år. I løbet af efteråret 2021 træffes der politisk beslutning om, hvilke kommunale funktioner der flyttes til Sølunds pavilloner. Det undersøges også, hvilke muligheder der er for at overføre Kompetencecentrets aktiviteter på Vestermølle til Sølund.

I bygningerne etableres Center for Frivillighed og Fællesskab. I løbet af 2022 skal fundamentet for drift af dette skabes i samspil med foreninger, festivaler og borgere.

Spør 5: Dialogen med landsbyer og byer

Velfungerende lokalsamfund er en vigtig forudsætning for kommunens udvikling. Økonomiudvalget er i dialog med landsbyerne i forbindelse med Kommuneplan 21, og Byrådet har vedtaget en politik for udvikling i landsbyerne. I 2022 skal implementeringen af politikken sættes i gang.

Dialogen med landsbyer og centerbyer bliver styrket med den nye borgerguide, som kan hjælpe eller guide organiserede interessenter i landsbyer og byer videre ved henvendelser af forskellig karakter.

Bibliotekernes rolle som et lokalt samling- og aktivitetssted skal være mere synlig i samarbejde med foreningerne.

Spør 6: Ældreplejen og plejeboligkapaciteten

Skanderborg Kommune får markant flere ældre i de kommende år. Prognoserne peger på, at der kommer 832 flere 80+ årige frem mod 2025, svarende til en stigning på 34%. Forligskredsen er enige om at sikre grundlaget for den kommunale service på ældreområdet.

Der er i lyset af det øgede antal ældre behov for at øge antallet af plejeboliger. I den tiårige investeringsoversigt er der planlagt med en udvidelse på 204 plejeboliger. Der planlægges med udvidelse af plejeboliger i Skanderborg, Galten, Hørning og Ry i den tiårige periode. Arbejdet er forankret i Socialudvalget, hvor forskellige etableringsmuligheder overvejes. Udviklingen på området følges tæt i forbindelse med budgetlægningen.

Forligspartierne ønsker at fastholde det nuværende serviceniveau på ældreområdet. Der er derfor indarbejdet 64 mio. kr. mere på ældreområdet i 2025 i forhold til niveauet i 2021.

Forligspartierne er også enige om, at det forhenværende plejehjem Søkilde og eventuelt omkringliggende areal udbydes til salg i offentligt udbud, når Søkilde ikke længere fungerer som isolationscenter i forhold til covid-19. I forbindelse med salget vurderes, hvordan det kan være med til at realisere Skanderborg Kommunes boligpolitik, hvoraf det fremgår, at variation i boligmassen ønskes.

Spør 7: Rekruttering og fastholdelse

Hjørnestenen i vores velfærd er engagerede og kompetente medarbejdere. Dem er der lige nu stor kamp om. Forligskredsen er derfor enige om, at Skanderborg Kommune sammen med relevante samarbejdspartner skal opprioritere opgaven med rekruttering og fastholdelse.

Set i lyset af indfasningen af minimumsnormeringer og den demografiske udvikling vil der især blive mangel på arbejdskraft på de store velfærdsområder og det specialiserede socialområde, f.eks. pædagoger, pædagogiske assistenter, lærere og SOSU'er. Der arbejdes allerede i dag med tiltag i Skanderborg Kommune, som skal sikre kvalificerede medarbejdere. Det blev f.eks. med Budget 2020–2023 besluttet at øge elevoptaget vedrørende social- og sundhedsuddannelser, og der blev afsat 2,7 mio. kr. årligt hertil. Men på trods heraf opleves der på nogle områder udfordringer med rekruttering og fastholdelse.

Forligskredsen er enige om, at der er brug for at få analyseret udfordringen hurtigt og grundigt og samtidigt få skitseret forskellige handlemuligheder. Målet er at få udarbejdet en samlet strategi for rekruttering og fastholdelse i Skanderborg Kommune og en konkret handleplan på baggrund heraf. Arbejdet med handleplanen skal afsluttes senest juni 2022. Der afsættes i alt 3 mio. kr. til initiativer i handleplanen over de næste tre år.

Ambitiøs budgetaftale, som kræver fuld fokus

Budgetaftalen for Skanderborg Kommunes Budget 2022–2025 er meget ambitiøs. Anlægsprogrammet er stort, og der iværksættes med aftalen mange nye driftsmæssige initiativer. Implementering af aftalen kræver derfor fuld fokus fra både de politiske udvalg og administrationen.

BILAG TIL BUDGETAFTALEN

Bilag 1: Forandringer vedtaget i Budget 2022-2025

Bilag 2: Budgetoversigt

Bilag 3: Oversigt over forandringer, der medfører udvidelser eller reduktioner på budgettet

Bilag 4: Investeringsoversigt 2022-2031 inkl. afledt drift

Budgetaftalen er under forudsætning af kommunernes samlede overholdelse af de rammer på anlæg og drift, der er aftalt mellem KL og Regeringen. Når ny beregning vedr. selvbudgettering foreligger, forventeligt medio september, vil den blive fremsendt til forligskredsen. Den nye beregning kan give anledning til at genoverveje valg af selvbudgettering i stedet for statsgarantien, som er grundlaget for aftalen. Om nødvendigt indkalder Borgmesteren forhandlingsgruppen igen.

For Socialdemokratiets byrådsgruppe:

Frands Fischer

Trine Frengler

Jørgen Naut

For Venstres byrådsgruppe:

Jens Szabo

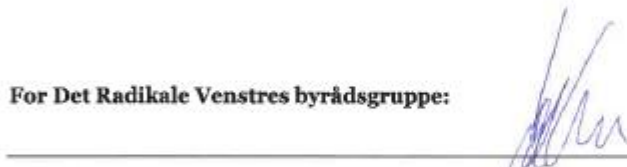
Bent Jacobsen

For Dansk Folkepartis byrådsgruppe:

Martin Frausing Poulsen

For Det Radikale Venstres byrådsgruppe:

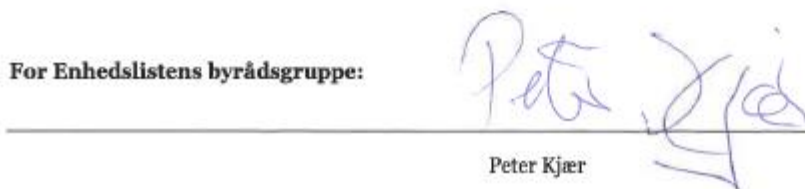
Tage Nielsen

For Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe:

Claus Leick

For Enhedslistens byrådsgruppe:

Peter Kjær

Bilag 1. Forandringer vedtaget i Budget 2022-2025

Alle forandringer, som er vedtaget i budgetforliget for Budget 2022-2025, præsenteres kort i dette bilag.

Forandringerne er inddelt i følgende overordnede kategorier:

- Forandringer, der medfører budgetudvidelser
- Forandringer, der medfører budgetreduktioner
- Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme.

Inden for hver kategori inddeles forandringerne yderligere i politikområder. Politikområderne er følgende:

- Demokrati
- Personale
- Økonomi
- Klima, energi og beredskab
- Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Integration
- Borgerservice
- Natur og miljø
- Vej og trafik
- Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
- Dagtilbud til 0-6-årige
- Skoler og pædagogiske fritidstilbud
- Børn og unge med særlige behov
- Ældre
- Borgere med fysiske og psykiske handicap
- Kultur og fritid
- Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsområdet
- Administration
- Kommunale ejendomme.

Der er i alt beskrevet 35 forandringer i bilaget.

Forandringer, der medfører budgetudvidelser

Forandringer på tværs af politikområder

1. Rekruttering og fastholdelse

Der er og vil blive mangel på arbejdskraft på de store velfærdsområder i de kommende år. Forandringen indebærer, at Skanderborg Kommune sammen med relevante samarbejdspartnere opprioriterer opgaven med fastholdelse og rekruttering. Der igangsættes en analyse af udfordringer og forskellige handlemuligheder i forhold til rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere. Målet er at få udarbejdet en samlet strategi for rekruttering og fastholdelse i Skanderborg Kommune og en konkret handleplan på baggrund heraf. Arbejdet skal afsluttes senest juni 2022. Der afsættes 1 mio. kr. årligt i de næste tre år.

(Budgettet forøges i en treårige periode med 1 mio. kr. årligt fra 2022 til 2024)

2. ”Fælles om Højvangen” – videreførelse af det boligsociale arbejde

Det boligsociale projekt i Højvangen videreføres i en fireårig periode. Projektet skifter navn til ”Fælles om Højvangen”, som er fælles for Skanderborg Kommune, Skanderborg Andelsboligforening, Midtjysk Boligselskab og Landsbyggefonden. Landsbyggefonden bidrager mindre til projektet fremover, og derfor er der brug for større lokal medfinansiering, for at indsatsen (herunder ansættelse af projektmedarbejdere) kan fortsætte.

(Budgettet forøges med 1 mio. kr. årligt i en fireårig periode fra 2022 til 2025)

Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner

3. Etablering af en bevilling til det videre arbejde med sikring af kvalitet i byudvikling

Byrådet igangsatte i september 2020 en proces om ”Kvalitet i Byudviklingen”. Efteråret 2021 forventes beslutning af forandringer, som kan støtte Byrådet i sit arbejde for højere kvalitet i byudviklingen. De konkrete værktøjer hertil kan være udarbejdelse af en arkitekturpolitik, nedsættelse af et arkitekturråd eller noget tredje. Budgetudvidelsen dækker de udgifter, som følger af processen ”Kvalitet i Byudviklingen”.

(Budgettet forøges med 250.000 kr. årligt fra 2022)

Sundhedsfremme og forebyggelse

4. Løft af budgetrammen til Sundhedstjenesten

Budgetrammen til Sundhedstjenesten løftes med 0,7 mio. kr. årligt som følge af behov for ekstra ressourcer pga. stigende børnetal gennem de senere år. Der vil fortsat være behov for sideløbende at se på det fremadrettede behov og serviceniveau i forhold til kerneopgaven såvel som øvrige opgaver på det forebyggende område.

(Budgettet forøges med 700.000 kr. fra 2022)

5. Etablering af digital fællesskabsplatform (GENLYD) i Skanderborg Kommune

GENLYD er en digital fællesskabsplatform. Platformen stilles gratis til rådighed for borgerne, foreninger og kommunale tilbud i Skanderborg Kommune. Formålet er at invitere til fællesskab og derved mindske ensomhed blandt alle grupper af borgere. På den let tilgængelige platform kan alle slå arrangementer og aktiviteter op samt se og tilmelde sig andres opslag. Eksempler på opslag: Fællesskab om gåture, fællesspisning, motion i det fri, strikkecafé, rollespil, skraldeindsamling, rygestop og annoncering efter frivillige.

Budgettet forøges med 300.000 kr. årligt og restfinansiering findes indenfor rammen.

(Budgettet forøges med 300.000 kr. årligt fra 2022)

Natur og miljø

6. Projektlederfunktion til multifunktionelt projekt i Illerup Ådal

Naturstyrelsen er i gang med et klimalavbundsprojekt i Illerup Ådal. Udover det hovedformål, Naturstyrelsen arbejder med i forhold til reduktion af udledning af klimagasser fra lavbundsjordene i ådalen, rummer projektet potentialer for en lang række gevinster i forhold til at udvikle og skabe adgang til natur, rekreative muligheder, forbedret vandmiljø, formidling af helt unikke arkæologiske og historiske værdier, forbedret biodiversitet og større sammenhængende naturområder. Derudover ret store potentialer for klimatilpasning og klimasikring af blandt andet ejendommene langs Vædebrovej og Alkenvej. For at udfolde de multifunktionelle potentialer i Naturstyrelsens klimalavbundsprojekt oprettes en projektlederfunktion i en fireårig periode. (Budgettet forøges med 650.000 kr. årligt i en fireårig periode fra 2022 til 2025)

Ældre

7. Reduceret brugerbetaling på døgntakst plejecentre

Døgntaksterne på plejecentrene reduceres svarende til samlet 300.000 kr. (Budgettet forøges med 300.000 kr. årligt)

Kultur og fritid

8. Tilskud til Di Heslige Slønglers Klup

Med forandringen bevilliges et årligt tilskud på 300.000 de næste 4 år (2022 – 2025). De allerede afsatte midler til lokale kulturprojekter finansierer de 239.000 kr. årligt. Restfinansieringen på alt 244.000 kr. i alt i den fireårige periode afholdes af overførte midler opstået som følge af aflyste arrangementer og mindre aktivitet som følge af corona på kulturområdet. Finansiering anvises således inden for eksisterende budget. (Netto ingen budgetmæssige konsekvenser)

9. Tilskud til sikring af foreningslivets adgang til faciliteter på Den Fri Hestehaveskole

Med vedtagelsen af Budget 2021 bortfaldt det hidtidige tilskud til Den Fri Hestehaveskole. Dette har imidlertid været u hensigtsmæssigt for foreningslivets adgang til faciliteter i denne del af Skanderborg Kommune. Disse udfordringer vil kunne imødegås via den allerede eksisterende økonomiske ramme på det folkeoplysende område, hvor udgifter indeholdt i en ny aftale i forlængelse af Folkeoplysningsudvalgets beslutning i maj 2021 vil kunne afholdes af den økonomiske ramme afsat til lokaletilskud. (Netto ingen budgetmæssige konsekvenser)

10. Tilskud til spillestedet Gnisten/Musikværkstedet Ry

Spillestedet Gnisten i Ry bliver fremadrettet økonomisk prioriteret på linje med forsamlingshuse i Skanderborg Kommune. Midlerne tilføres budgettet på området. (Budgettet forøges med 20.000 kr. årligt fra 2022)

Administration

11. Fortsat opnormering i visitationen til håndtering af stigende antal borgersager på ældreområdet

For fremadrettet at kunne overholde sagsbehandlingstiden, gennemføres løbende og målrettede revurderinger samt sikre, at borgerne får det rette tilbud, gøres opnormeringen med to visitatorer i Sundhed, Omsorg og Handicap permanent. Opnormeringen er i 2021 finansieret via mindreforbruget på "Bestillerpulje plejecenter". Med denne forandring udvides budgettet fra 2022 og frem. Der følges op kvartalsvis på sagsbehandlingstiderne m.v. (Budgettet forøges med 1 mio. kr. årligt fra 2022)

12. Genetablering af vederlag til Folkeoplysningsudvalgets formand

Genetablering af vederlag for varetagelse af udvalgsformandsposten for Folkeoplysningsudvalget med 50.000 kr. årligt. Samtidigt afsættes 25.000 kr. årligt til kørselsgodtgørelse til udvalgets medlemmer.

(Budgettet forøges med 75.000 kr. årligt fra 2022)

13. Veterankoordinatorfunktion

Med ønsket om at give hjemvendte udsendte (soldater, sundhedspersonale m.v.) en bedre støtte afsættes der 100.000 kr. årligt til at understøtte den eksisterende veteranindsats i Skanderborg kommune. Støtten gives til, at indsatser for både den hjemvendte og dennes familie koordineres, således at kontakten til kommunen opleves sammenhængende.

Kontaktpersonens oplysninger skal være tilgængelige på kommunens hjemmeside.

(Budgettet forøges med 100.000 kr. årligt fra 2022)

14. Grøn omstilling i samarbejde med eksterne aktører

Skanderborg Kommune kan ikke løfte den grønne omstilling alene. Der er allerede igangsat flere initiativer, som er målrettet borgere m.v. Forligskredsen ønsker at fremme samarbejdet med erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer m.v. omkring klima, bæredygtighed og den grønne omstilling. Det kan f.eks. ske via Fremtidsforum, hvis formål er at finde nye fælles løsninger på fremtidens udfordringer.

(Budgettet forøges med 100.000 årligt fra 2022)

Forandringer, der medfører budgetreduktioner

Forandringer på tværs af politikområder

15. Implementering af første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (Finansiering af aftale om ret til tidlig pension)

Folketinget har aftalt, at ret til tidlig pension skal finansieres ved nytænkning af beskæftigelsesindsatsen. På baggrund af første delaftale, aftalt af et flertal i Folketinget i juni 2021, reduceres budgettet til beskæftigelsesindsatser for unge under 30 år med 750.000 kr. fra 2022 og frem. Der budgetteres med en reduktion af bloktilskuddet på 3,3 mio. kr. i 2022, 3,6 mio. kr. i 2023 og 750.000 kr. i 2024 og frem. Netto svarer det til en merudgift i 2022 og 2023 på hhv. 2,55 mio. kr. og 2,85 mio. kr.

(Budgettet til beskæftigelsesindsatser for unge under 30 år reduceres med 750.000 kr. årligt fra 2022.)

(Budgettet vedrørende bloktilskuddet reduceres (mindreindtægt) med 3,3 mio. kr. i 2022, 3,6 mio. kr. i 2023 og 750.000 kr. årligt fra 2024 og frem)

Vej og Trafik

16. Tilretning af budgettet til vinterberedskabet

Forandringen indebærer, at budgettet til vinterberedskabet reduceres med 600.000 kr.

(Budgettet reduceres med 600.000 kr. årligt fra 2022)

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold

17. Tilpasning af budgettet til indsatser efter Serviceloven §107

Forandringen indebærer, at budgetrammen til indsatser leveret efter Servicelovens § 107 (borgere i midlertidige botilbud) tilpasses i forhold til det kendte udgiftsniveau. Der er bl.a. gennem en intensiveret sagsopfølgning i de senere år været en positiv udgiftsmæssig udvikling på området, som har medført et løbende overskud. Det er forventningen, at denne udvikling vil fortsætte, og at der derfor er mulighed for at tilpasse budgetrammen fra 2023 og frem.

(Budgettet reduceres med 3 mio. kr. i 2023 og 4,5 mio. kr. fra 2024)

Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme

Forandringer på tværs af politikområder

18. Bedre placering på Dansk Industris undersøgelse af kommunernes erhvervsvenlighed

Forligskredsen er enig om, at kommunens placering på Dansk Industris liste over kommunernes erhvervsvenlighed skal forbedres fra den aktuelle 19. plads til en top-10 placering. I den forbindelse skal placeringen på parameteret "Brug af private leverandører" forbedres. Derfor skal Direktionen senest 1. kvartal 2022 udarbejde forslag til Økonomiudvalget til, hvordan placeringen på dette parameter kan forbedres. Herefter træffer Økonomiudvalget beslutning om igangsætning af konkrete tiltag.

19. Bæredygtige og fleksible løsninger samt styrket planlægning

Forligskredsen ønsker at sikre bæredygtige og fleksible løsninger ved fremtidige skiftende børne- og elevtal. Skanderborg Kommune står over for historisk store anlægsinvesteringer. Investeringerne skal tænkes klogt og sammen med optimering af den nuværende kommunale bygningsmasse. Der skal være fokus på, at vi ikke kommer til at forbygge os i forhold til en målgruppe og så få år efter mangler bygninger til en anden målgruppe. Administrationen skal også sikre det nødvendige planmæssige grundlag for fleksible løsninger og snarest udarbejde konkret oplæg til, hvordan fleksible løsninger kan implementeres i praksis. Der kan f.eks. tænkes i mobile løsninger med indkøb af flere "pædagogiske busser" og/eller sikring af buffer-kapacitet i eksisterende institutioner eller i tilknytning til disse. Der er afsat 5 mio. kr. i både 2022 og 2023 til kapacitetstilpasning på skole- og dagtilbudsområdet, bl.a. til finansiering af fleksible løsninger, som f.eks. den bus der allerede er indkøbt.

20. Forberedelse af anlægsopgaver på børne- og ungeområdet

Forandringen indebærer, at Administrationen udarbejder "masterbeskrivelser" for anlægsopgaver på børne- og ungeområdet. Det vurderes, at man med de mange og store anlægsopgaver på børne- og ungeområdet med fordel kan arbejde med masterbeskrivelser for anlæg af dagtilbud og skoler. Med masterbeskrivelser menes standardiserede sagsgange og procedurer i forbindelse med anlægsopgaver.

21. Omdannelse af Sølund

Strategisporet "Sølund som et center for "mennesker møder mennesker" i Skanderborg Kommune blev igangsat med sidste års budgetaftale. Byrådet har truffet følgende beslutning om retning for udviklingen af pavillonerne på Sølund: *"Der skal fokuseres på liberale erhverv samt en mulig samling af kommunale institutioner, så området bliver et livligt centrum for mange menneskers hverdag. Det ønskes undersøgt, om en form for fællesskabs- og frivillighedshus i fremtiden kan være en del af Sølund."* Arbejdet med strategisporet forsætter i den kommende budgetperiode.

22. Dialogen med landsbyer og byer

Velfungerende lokalsamfund er en vigtig forudsætning for kommunens udvikling. Økonomiudvalget er i dialog med landsbyerne i forbindelse med Kommuneplan 21, og Byrådet har vedtaget en politik for udvikling i landsbyerne. I 2022 skal implementeringen af politikken sættes i gang. Dialogen med landsbyer og centerbyer bliver styrket med en ny borgerguide, som kan hjælpe eller guide organiserede interessenter i landsbyer og byer videre ved henvendelser af forskellig karakter. Bibliotekernes rolle som et lokalt samlings- og aktivitetssted skal være mere synlig i samarbejde med de lokale foreninger.

Klima, energi og beredskab

23. Omstilling af den kommunale flåde af køretøjer til emissionsfri drivmidler

Der skal udarbejdes et overordnet prisestimat for omstilling af den kommunale flåde af køretøjer til emissionsfri drivmidler til brug for budgetlægningen 2023-2026.

Natur og miljø

24. Bynær skovrejsning

Skovrejsningsprojektet i Anebjerg nærmer sig sin afslutning, og næste skridt er at afdække mulighederne for bynær skovrejsning andre steder i kommunen. De overskydende anlægsmidler fra Anebjerg-projektet, som i årene 2022-2027 udgør ca. 13 mio. kr. i alt, skal anvendes til andre skovrejsningsprojekter – i første omgang i og omkring Hørning, hvor der etableres et forprojekt i et samarbejde med Naturstyrelsen.

Vej og trafik

25. Genanvendelse af jord og etablering af støjvolde

Forligskredsen ønsker at sikre en øget grad af genanvendelse af jord. Ved anlægsprojekter i Skanderborg Kommune produceres der ofte overskudsjord, som kan genanvendes. Forligskredsen har et særligt fokus på at anvende overskudsjord til støjværn langs E45, hvor der også efter Vejdirektoratets igangværende arbejder, vil være huller i rækken af støjværn. Forligskredsen ønsker, at Skanderborg Kommune i 2022 gennemfører et forprojekt i samarbejde med Vejdirektoratet, Renosyd og private aktører med henblik på at afdække mulighederne for, hvordan Skanderborg Kommune kan genanvende jord til fremtidige formål. I projektet skal indgå en beskrivelse af potentialer, mulige anvendelser og placeringer til overskudsjord, økonomiske konsekvenser m.v.

26. Kollektiv trafik

Forligskredsen ønsker at styrke den kollektive trafik. Forligskredsen ønsker, at der i dialog med kommunens virksomheder bliver arbejdet med at finde ideer og projekter, der kan fremme bæredygtig transport til og fra virksomhederne i de store erhvervsområder i kommunen. Her bliver åbningen af Stilling Station eksempelvis et vigtigt omdrejningspunkt, der kan give hele nye muligheder for transport til og fra de mange arbejdspladser i Stilling og Hørning. Det kan f.eks. ske ved mindre omlægning og etablering af supplerende stoppesteder på de eksisterende ruter, samt etablering af stier, som gør det lettere for borgerne at benytte den kollektive trafik

Dagtilbud til 0 - 6 årige

27. Implementering af minimumsnormeringer samt øget uddannelsesniveau af personalet

Med henblik på forventet indførelse af minimumsnormeringer fra 2024 udarbejdes forslag til politisk godkendelse i foråret 2022, indeholdende: *) Implementeringsplan for indfasning, *) Ambitionsniveau ift. uddannelsesniveau af personalet og *) Finansiering af dels minimumsnormeringer, dels øget uddannelsesgrad (herunder vikardækning og øgede lønudgifter ved stigende uddannelsesniveau).

Skoler og pædagogiske fritidstilbud

28. Prioritering af anlægsmidler på skoleområdet

SMAK Architects udarbejdede i foråret 2018 en bygningsanalyse af 19 skoler og specialskoler i Skanderborg Kommune. Analysen har siden tjent som inspirationskatalog til modernisering og vedligehold af skolerne. Forandringen indebærer, at analysen genbesøges med henblik på at lave et prioriteringskatalog til yderligere modernisering af skolerne med udgangspunkt i anbefalingerne fra SMAK-analysen.

29. Styrkelse af inklusionsindsatsen

Byrådet vedtog i december 2020 en ny struktur for skoler og dagtilbud. Den nye struktur sikrer generelt rammerne for kvalitet og en bæredygtig struktur på skole- og dagtilbudsområdet, herunder arbejdet med mellemformer og etablering af en ny specialpædagogisk vidensklynge, som bl.a. skal styrke inklusionsindsatsen. Den nye struktur frigiver et provenu, der over årene stiger til 5,4 mio. kr. i 2026, hvor strukturaftalen er fuldt indfaset. I 2022 er provenuet på 2,1 mio. kr., stigende til 2,3 mio. kr. i 2023. Forandringen indebærer, at det samlede provenu skal anvendes til at styrke inklusionsindsatsen, herunder mellemformer og vidensklyngesamarbejdet. En styrkelse af inklusionsindsatsen vil også modvirke, at budgetterne til den almene indsats udhules. Der udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag for den konkrete implementering heraf i første halvår 2022.

30. Bedre understøttelse af elever med talblindhed

Fagsekretariatet Børn og Unge skal indsamle viden om pædagogiske og didaktiske muligheder for en bedre understøttelse af elever med talblindhed. Fagsekretariatet fremlægger på baggrund af den indsamlede viden forslag til en sammenhængende indsats i forhold til elevgruppen, som det allerede gør sig gældende i forhold til ordblindhed.

31. Styrkelse af erhvervs-kendskab

Fagsekretariatet Børn og Unge udarbejder i samarbejde med UU og skolerne en oversigt med forpligtende initiativer i forhold til elevernes undervisning i erhvervs-kendskab og karrierevalg, uddannelses-kendskab, virksomhedspraktik og en forpligtende erhvervspraktik. Oversigten dækker initiativer i hele grundskoleforløbet og afdækker også mulighederne for etablering af erhvervsrygsæk, som det kendes fra andre kommuner.

Borgere med fysiske og psykiske handicap

32. Afklaring af muligheder, rammer og finansiering i forhold til etablering af midlertidige boliger efter Servicelovens § 107 til udredning af støttebehov og botræning

Med forandringen gennemføres en undersøgelse af muligheder for etablering af midlertidige boliger efter Servicelovens § 107 til udredning af støttebehov og botræning. Undersøgelsen skal afdække fysiske rammer, finansiering og krav til boligerne jf. lovgivningen. Forandringen gennemføres inden for den eksisterende budgetramme.

Kultur og fritid

33. Fælleden som idrætscenter

Strategisporet Fælleden som idrætscenter er igangsat i tidligere års budgetaftaler, hvoraf det fremgår, at "Skanderborg Fælled skal være centrum for idrætsaktiviteter i Skanderborg, så der skabes et unikt sportsmiljø ude og inde, og synergimulighederne omkring Skanderborg Fælled udnyttes". Arbejdet forsætter i den kommende budgetperiode.

34. Idræts- og kulturfaciliteter i et tiårigt perspektiv

I løbet af 2022 skal det afdækkes, hvorledes den nuværende kapacitet på fritids- og idrætsområdet udnyttes, og om der er mulighed for at bruge de nuværende faciliteter mere optimalt. Forandringen er en del af "Spor 3: Udvikling af idrætsanlæg", som er beskrevet i budgetaftalen.

35. Analyse af principper for tildeling af driftstilskud på idrætsområdet

Forligskredsen ønsker, at de nuværende principper for tildeling af driftstilskud på idrætsområdet analyseres, herunder håndtering af driftstilskud til nye faciliteter etableret med betydelig ekstern finansiering. Det konkrete indhold af analysen drøftes i det kommende Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalg.

Bilag 2: Budgetoversigt

Tabel 2.1: Budgetoversigt

(2022-priser i mio. kr.)	2022	2023	2024	205
Driftsindtægter	-4.010,7	-4.025,3	-4.063,8	-4.100,1
Driftsudgifter	3.815,4	3.862,5	3.913,4	3.945,3
Afledt drift af valgte anlæg	0,3	0,5	0,5	0,5
Driftsudvidelser som følge af forandringer	8,0	8,3	5,5	4,5
Driftsreduktioner som følge af besparelser	-0,6	-3,6	-5,1	-5,1
Resultat af ordinær drift:	-187,6	-157,5	-149,6	-154,9
Anlæg ekskl. klima og almene boliger	303,9	337,3	258,6	208,8
Afdrag på lån	33,1	34,6	35,5	35,5
Resultat af skattefinansieret område:	149,5	214,3	144,5	89,4

Tabel 2.2: Finansieringsoversigt

Finansieringsoversigt	2022	2023	2024	2025
Lånoptagning	-3,5	-3,5	-0,5	-0,5
Deponering og indfrosset grundskyld	0,0	0,0	-64,0	0,0
Årets resultat	149,5	214,3	144,5	89,4
Finansforskydninger øvrige	0,7	3,8	-1,2	-1,2
Årets likviditetspåvirkning (- betyder penge i kassen)	146,7	214,6	78,8	87,7

Bilag 3: Oversigt over forandringer, der medfører udvidelser eller reduktioner på driftsbudgettet

Tabel 3.1: Forandringer, der medfører udvidelser på driften

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Tværgående politikområder				
Rekruttering og fastholdelse	1.000	1.000	1.000	
"Fælles om Højvangen" – videreførelse af det boligsociale arbejde	1.000	1.000	1.000	1.000
Implementering af første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (Finansiering af aftale om ret til tidlig pension)	2.550	2.850		
Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner				
Etablering af en bevilling til det videre arbejde med sikring af kvalitet i byudvikling	250	250	250	250
Sundhedsfremme og forebyggelse				
Etablering af digital fællesskabsplatform (GENLYD) i Skanderborg Kommune	300	300	300	300
Løft af budgetrammen til Sundhedstjenesten	700	700	700	700
Ældre				
Reduceret brugerbetaling på døgn-takts plejecentre	300	300	300	300
Natur og miljø				
Projektlederfunktion til multifunktionelt projekt i Illerup Ådal	650	650	650	650
Kultur og fritid				
Tilskud til Di Hellige Slønglers Klup	0	0	0	0
Tilskud til sikring af foreningslivets adgang til faciliteter på Den Frie hestehaveskole	0	0	0	0
Tilskud til spillestedet Gnisten/Musikværkstedet Ry	20	20	20	20
Administration				
Fortsat opnormering i visitationen til håndtering af stigende antal borgersager på ældreområdet	1.000	1.000	1.000	1.000
Genetablering af vederlag til Folkeoplysningsudvalgets formand	75	75	75	75
Veterankoordinatorfunktion	100	100	100	100
Grøn omstilling i samarbejde med eksterne aktører	100	100	100	100
Forslag til udvidelser i alt	8.045	8.345	5.495	4.495

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Tabel 3.2: Forandringer, der medfører reduktioner på driften

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Vej og trafik				
Tilretning af budgettet til vinterberedskabet	-600	-600	-600	-600
Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold				
Tilpasning af budgettet til indsatser efter Servicelovens §107		-3.000	-4.500	-4.500
Forslag til reduktioner i alt	-600	-3.600	-5.100	-5.100

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Bilag 4: Investeringsoversigt 2022-2031 samt afledt drift

Skanderborg Kommune er på vej mod 70.000 indbyggere i løbet af de næste ti år. Det giver et pres på de fysiske rammer, og derfor arbejdes der i budgetprocessen med en tiårig investeringsplan.

Forligskredsen er på den baggrund enige om den tiårige investeringsoversigt, som fremgår af den følgende tabel.

Den tiårige investeringsplan skal sikre de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet skal der over de næste ti år investeres godt 1,8 mia. kr. i anlæg for at kunne dække behovet for veje, børnehaver, skoler og plejecentre. I budgetperioden 2022 – 2025 er der alene budgetlagt med 1,15 mia. kr. til nye anlæg inkl. en deponering i forbindelse med opførelse af ny skole i Hørning. Det er langt over målet i den økonomiske politik for anlæg, og derfor vil der i perioden være et ekstraordinært forbrug af kassebeholdningen.

Forligskredsen betragter den tiårige investeringsplan som en traditionel fireårig investeringsoversigt. Næste års budget tager derfor afsæt i den tiårige investeringsoversigt.

Tabel 4.1: Samlet investeringsoversigt

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Økonomi:										
<u>Grundkapitalindskud i nye almene boliger:</u>										
Svaneparken etape 3					7.500					
Stjær		3.000			3.000					
Kildebjerg				10.500						
Vestervej i Hørning (inkl. salg af grund)		2.000								
Pulje til grundkapitalindskud						10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Spor 4: Sølund	8.916	10.190								
Klima og energi:										
Hovedgaden i Låsby etape 4, følgeudgifter	267									
Agnetevej medfinansiering	9.153	11.258								
Områderne langs Skanderupbækken, Skanderborg medfinansiering	10.170	22.115								
Pressalit, Ry medfinansiering	3.137	3.496								
Områderne ved Højvangens Torv i Skanderborg medfinansiering	1.126									
Forsyningsens afdrag på klimaprojekter	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325
Udviklingsstrategi, planstrategi og lokalplan:										
Torvet i Hørning	1.090									
Udviklingsstrategi, køb og salg:										
Strategisk jordkøb (ramme)	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Teknisk ramme byggemodninger	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Teknisk ramme byggemodninger	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Salg af Søkilde		-20.000								
Salg af Ryvang					-4.000					
Udgifter ved salg af Ryvang				492						
Salg af Asylgades Børnehus og andre ejendomme	-6.000									
Nedrivning af staldbygning, Bjertrupvej 4 i Stilling	77									
Skovrejsning	1.664	1.664	4.763	1.664	1.664	1.664				
Vej og trafik:										
Pulje til cykelstier, stituneller samt sikre veje til skole og fritid	18.280	9.057	9.000	9.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Vej og stistruktur, Ny skole i Ry		3.614	6.734	10.000						
Stitunnel Verringvej/Ægirsvej, vejbidrag					-2.677					
Klimavej ved Ovenvande	202	1.173								
Udbygning af Herredsvej	7.744	8.015								
Kryds, rute 170 Hørning	2.897	6.771	5.471							
Blegindvej	5.605									
Trafikanalyser	250									
Infrastrukturprojekt om udbygning af Toftegårdsvej			2.038							
Afledt infrastruktur af skolebyggeri i Hørning	1.808									
Midtbyplanen	5.594	1.861								
Kommunale parkeringspladser	2.000	2.650								
Genåbning af Stilling Station (Indvies i 2022)	12.990									
Trafikafvikling Skanderborg Station	5.181									

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Forlængelse af Ørstedvej, Stilling			5.166							
Forlængelse af Ørstedvej, Stilling (vejbidrag)				-2.547	-2.619					
Herredsvejens tilslutning til Beder-Beringvej (+forundersøgelse)			517			9.299	9.299	9.299	9.299	9.299
Forlængelse af Scandiavej, Låsby						6.045				
Udvidelse af Lundhøjvej, Ry						7.296	7.296			
Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby	1.861	5.580								
Udvidelse af Stilling Landevej + forundersøgelse	623							27.898	27.898	27.898
Udskiftning af elpærer til LED-belysning på gadelamper	3.000	3.000								
Vejanlæg Niels Bohrsvej/Randersvej	2.038	1.325								
Dagtilbud til 0-6 årige:										
OPP anlægsydelse	3.785	3.785	3.785	3.785	3.785	3.785	3.785	3.785	3.785	3.785
Daginstitution i forbindelse med ny skole i Hørning	7.749	723	723	723	723	723	723	723	723	723
Ny daginstitution i Gl. Rye	12.228	19.310								
Ramme til kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter					4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Sammenlægning af dagtilbud og skole, Stjær	500	4.595	17.017							
Børnehuset Horsegaard	18.342	11.107								
Kapacitet dagtilbudsområdet – Galten/Skovby			1.530	11.209	6.114					
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Låsby			9.375	17.222						
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Ry		5.095	14.394	11.337						

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet – Stilling	1.529	21.399	14.011							
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Virring			10.190	20.126						
Etablering af dagtilbud i det nuværende Hørningskolen			6.623							
Flytning af Veng Børnehus til Veng Fællesskole		1.000	9.190							
Kapacitet dagtilbudsområdet - Herskind	2.547									
Skoler og pædagogiske fritidstilbud:										
Renovering og optimering af ventilation/indeklima skolerne	6.580	4.500	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Renovering og ombygning, Skovbyskolen	6.495									
Ramme jordkøb vedr. skolebyggeri Hørning	2.142	1.921								
Ny Skole i Hørning	41.331	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453
Ny Skole i Hørning, idrætsfaciliteter	13.592		496	496	496	496	496	496	496	496
Renovering af Højboskolen	20.379	7.232	102							
Ny Skole i Ry med placering ved Ry-hallerne	4.000	50.950	65.950	30.423						
Ramme til renovering og modernisering af skolerne, jf. SMAK-analysen			14.000	14.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Skolekapacitet i Hørning					56.687	46.497				
Tilpasning af kapacitet på skoleområdet, Låsby	4.790									
Tilpasning af kapacitet på skoleområdet, Stilling		13.247	17.323							

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Etablering af nye rammer for Hørningskolen	2.000	28.060								
Udvidelse af tilbud – Jeksendalskolen	5.095	8.152								
Ombygning af Niels Ebbesen Skolen til etablering af Afdeling E fra Låsby Skole	12.153									
Spor 1. Pulje til kapacitetstilpasning med særligt fokus på bæredygtige, fleksible løsninger	5.000	5.000								
Multipark ved Sct. Georgsgården		2.000	1.000							
Multisal i Voerladegaard		2.000	1.000							
Ældre:										
Plejeboligplan Galten	6.116	6.114	16.814	16.814	14.669					
Imødegåelse af usikkerhed ved behovet for plejeboliger		9.417								
Plejeboliger Skanderborg (Dagmargården)	12.159	12.159								
Plejeboliger Skanderborg (Dagmargården) – grundkapital til landsbygefonden	5.714	5.714								
Sammenlægning af midlertidige pladser (tilpasning Kildegården)		6.217	6.189							
Plejeboliger i Skanderborg				14.694	14.695			7.346	7.346	
Plejeboliger i Hørning				11.020						
Plejeboliger i Ry				14.695				11.021		
Plejeboliger i Galten/Låsby							11.021			
Kultur og fritid:										
Grønne partnerskaber, Kultur og Fritid	312	304	204	204	204	204	204	204	204	204
Renovering/dræning udendørs baner	305	305	305	305	305	305	305	305	305	305

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Nye gulve i hallerne	760									
Folkeoplysning - rammebeløb	550	550	500	450	450	450	450	450	450	450
Udvidelse af kapaciteten på indendørsidrætsområdet Hørning	6.256									
Nyt museum i Skanderborg	6.114	1.529								
Skønpulje til landsbyerne	500	1.000	1.000	1.000						
Søbad og Kulturløber, indtægter fra fonde	-11.625									
Spor 3 – salg af Vrold anlæg		-8.000								
Udvidet Torvehal i Ry, indtægt fra fonde	-2.828									
Kulturarvspulje	305	305	305	305	305	305	305	305	305	305
Spor 3 – Fælleden idrætscenter, ramme etape 2		9.782								
Kommunegaranti svømmehallen i Skanderborg	30.000	49.500	-3.180	-3.180	-3.180	-3.180	-3.180	-3.180	-3.180	-3.180
Atletik Dyrehaven – genopretning af atletikfaciliteter	600									
Trailcenter ved Fælleden og Anebjerg	1.000	1.350								
Låsby Hallen – udbygning mhp. Fitness (lånegaranti)		2.500								
Stjær Boldklub – klubhus og omklædning		3.000								
Herskind Boldklub – udbygning af fitness og kultur (lånegaranti)			2.000							
Hovedtrappe ved Kulturhuset Skanderborg	705									
Pulje til eventuel etablering af Anders Nielsens udstilling		150								

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Reetablering af Petanquebaner ved Campus Skanderborg		300								
Administration:										
Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase - udgifter	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase – indtægter	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
Udskiftning af PC'ere	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Vedligehold, uforudsete udgifter	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Anlæg i alt	325.178	371.819	256.313	206.515	144.399	130.169	86.983	114.931	103.910	96.564

Tabel 4.2: Afledt drift af anlægsprojekter på investeringsoversigten

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Skoler og pædagogiske fritidstilbud:										
Multipark ved Sct. Georgsgården				20	20	20	20	20	20	20
Trailcenter ved Fælleden og Anebjerg	125	125	125	125	125	125	125	125	125	125
Multifunktionel hal i Ry	175	350	350	350	350	350	350	350	350	350
Hovedtrappe ved Kulturhuset Skanderborg		35	35	35	35	35	35	35	35	35
Afledt drift i alt	300	510	510	530	530	530	530	530	530	530